

Kỳ chữ Nghị-viên Địa-hạt Hội-đồng

Xin qui-viên mở lượng

Ngài những đấng, chư qui-viên đã công định cùng quan Chủ-tính, mà giúp ích cho dân mở mang cho trong châu-quần, qui-viên chẳng năm nào mà bỏ quên đoàn hậu tấn là đảm học-trò các trường mà chẳng lo chuẩn định một số tiền để mua sách vở phát ra cho trẻ học. Thật cái ân đức của chư qui-viên rất lớn; bằng những cha mẹ học-trò xưng tụng ân đức chư qui-viên mà thôi, cho đến trẻ khi thành danh rồi, cũng ghi nhớ.

Trộm nghĩ, chư qui-viên ra gánh phần chức trách to-tát, thế mặt cho dân trong lòng mỗi đấng nào, chỉ cần chư qui-viên cũng có quyền rước cử giữa hội, có quyền chuẩn định cùng quan Chủ-tính tọa chủ, nếu chư qui-viên đa đoan công việc mà chẳng năm nào quên đảm học-trò, thì biết hẳn chư qui-viên có lòng lo cho dân, muốn cho đàng giáo-đức trong xứ mau lần phát, chư qui-viên lại rộng xét biết trong đảm học-trò, con nhà nghèo là phần đông, cha mẹ không có thể mua sách-vở cho con nôi, còn con nhà giàu là phần ít, trong trăm có một với hai, nên chư qui-viên năm nào kho địa hạt đầu hẹp hòi, bớt chi thì bớt, bớt phần tiền mua sách-vở cho học-trò cũng rộng. Thật đáng kính-phục lượng hải-hà của chư qui-viên lắm lắm.

Ngất có một đấng chuẩn định chi phí thì chư qui-viên chuẩn, mua sách vở thì để quyền cho tay khác chọn mua, nên phần nhiều sách vở mua về phát cho học trò, hoặc có thứ không vừa học sự học trò, hoặc có thứ không dùng đặng. Nghĩ có phải tốn phí mà không đặng ích đó chăng?

Việc phải chi kỳ kiểm duyệt thấu xuất tới đây, chư qui-viên chuẩn định số tiền mua sách vở cho học trò rồi định luôn phải mua thì sách nào cho vừa sức học trò theo lớp và cho các trường trong tỉnh học một thứ bài vở với nhau, y theo chương trình của quan phủ định. Đàng vậy, sự giáo-đức mới phần khỏi cho.

Thoán lại muốn cho học trò các trường trong tỉnh, mỗi lớp đồng học một bài vở với nhau, thì thầy giáo phải tùy chương trình dạy và một cách với nhau mới đặng. Mà bởi sách vở mua phát như vậy đó, làm sao mà thầy giáo phóng bài vở cho với nhau đặng? Thầy này dạy cách này, thầy kia dạy cách kia, tệ ra, sự giáo-đục có chương trình, mà mỗi trường dạy riêng mỗi cách.

Hiện nay, nhà-in Union mới xuất bản, một hiệu báo, tên là:

Sư-Phạm Học-Khoa

Mỗi tuần ra mỗi số. Trong mỗi số chứa ra làm năm phần.

1° Một phần tạp-chí có đủ bài vở theo cách dạy, có đủ điều chỉ dẫn cách dạy trẻ cho thầy, lại cũng có nhiều bài vở khác giúp cho thầy các trường sơ đẳng để dạy và có đủ điều quan báo về phần chức vụ các trường sơ đẳng trong xứ và về việc vận động trong xứ thì.

2° Một Phần-thầy có đủ, theo từ lớp Đồng-Ấu, Dự-bị và Sơ-học, những điều chỉ-dẫn chắc chắn, cho thầy Giáo cùng là trò giáo, cách dạy theo bài vở phóng ra trong mấy xấp kể theo đủ riêng cho phần học trò.

3° Một lớp Đồng-Ấu (Phần học-trò).
4° Một lớp Dự-bị (Phần học-trò).
5° Một lớp Sơ-học (Phần học-trò).
Ba lớp này có bài vở phóng sẵn, dạy đủ các môn định theo chương-trình đã định trong luật giáo-đục.

Thoáng lại báo Sư-Phạm Học-Khoa là một tờ báo, tay ông Diệp-văn-Cương, là Ngự-tiền thông-sư Hàn-lâm-viện, Trục-học-sĩ, Giáo-sư trường Bôn-quốc soạn ra, cho người Nam-kỳ đương, đặc-chu cho Học-chánh đường Nam-kỳ kiểm duyệt và công-nhận. Thật sự lợi ích của tờ Sư-Phạm Học-Khoa rất nên to tát.

Trước hết, Sư-Phạm Học-Khoa chọn rộng những danh-văn, nên cái tên chỉ Sư-Phạm Học-Khoa chỉ lấy sự truyền bố theo phép Lăng-sa làm đầu.

Sau là, dùng để bỏ khuyết cho các trò-giám cùng là thầy Giáo lẫn không có học phép giáo-đục nơi trường Sư-Phạm. Nương lại Sư-Phạm Học-Khoa, Annam ngày nào có trí, có bằng-cấp Sơ-học, cứ do theo cách chỉ dẫn trong Phần-thầy, thì dạy dỗ ắt đặng công-hiệu chẳng sai.

Sau nữa, Sư-Phạm Học-Khoa hiệp cách giáo-đục trong các trường Sơ-đẳng lại cho in khuôn, in rập với nhau, chẳng trường nào dạy khác hơn trường nào. Mà bề hiệp cách giáo-đục trong xứ in như một, thì đó mới thật dạy và chương-trình trong phép giáo-đục chung đã định năm 1918.

Ấy đó, sự lợi ích đàng đầu chúng tôi lo Sư-Phạm Học-Khoa xuất hiện là đó.

Ngoài các cơ chỉ ra trên đây, hãy còn có chắc-chắn khác nữa, chúng tôi báo Sư-Phạm Học-Khoa là một hiệu báo đại ích hơn hết cho nhà ta.

Là khi mới sắp bày, quan Toàn-quyền Albert Sarraut đã đánh công-nhận, lấy làm chủ-trương; ngài tinh rắng theo cơ thời này là cơ thời đàng lo chỉnh-đốn phép học-vấn cho xã-hội, ngại chắc không có phương châm nào mà nâng đỡ phép giáo-đục cho phần khối bằng Sư-Phạm Học-Khoa.

Sân như vậy đó, chư qui-viên, tới kỳ hội chuẩn định tiền mua sách vở cho học-trò, nên định luôn phải mua báo Sư-Phạm Học-Khoa, phát cho các trường trong tỉnh. Hệ chư qui-viên định, tự nhiên, quan chủ-tính biết sự công-ích, gửi tiền, vì thầy dạy theo Sư-Phạm Học-Khoa, Học-trò học theo Sư-Phạm Học-Khoa, thì chẳng những y theo chương trình quan định mà thôi, mà các trường học-trò lại học đặng một thì sách vở với nhau là báo Sư-Phạm Học-Khoa, vì trong đấy có đủ các môn học, trong căn sách nào khác nữa. Đường ấy đã đặng tiện cho thầy, ích cho trò, lại lợi nhiều, khỏi tốn mua sách vở nhiều như trước.

Giá bán và cách bán

Giá Sư-Phạm Học-Khoa trong số đĩnh bán mười hai đồng bạc (12 \$ 00) một năm, từ tiền trước.

Còn những xấp rời, phụ cho những lớp Đồng-Ấu, Dự-bị và Sơ-học, thì bán riêng cho học-trò, theo lớp học, giá mỗi xấp hai đồng (2 \$ 00) và cũng phải trả tiền trước.

Vậy xin chư qui-viên địa-hạt hội-đồng thương quý hương, thương

đoan hậu tấn, muốn cho đàng giáo-đục thanh hành, kỳ hội tới, chuẩn định mua Sư-Phạm Học-Khoa, phát cho các trường, ơn chư qui-viên thế đó.

L. T. T. V.

Cách lánh bệnh trái-giống

Khi có người bị bệnh trái-giống thì phải làm sao?

Khi có người bị chứng ấy thì gia-quyển phải dời nó vào một phòng riêng để một người ra vào săn sóc nó mà thôi. Sự dời ấy cần kiếp cho người trong nhà cũng kẻ ở chung quanh khỏi bị lây, cho người bệnh dùng những vật thực-mẫu: cháo, nước thịt, sữa... Nặng rữa con mắt, miệng và lỗ tai nó. Đờ-lót cho người bệnh nằm, quần áo cũng chén bát của nó dùng phải khử độc, chén bát và quần áo để lấm, ngâm nó vào nước sôi thì tốt. Còn đờ-lót cho nó nằm, như chiếu quạt. — Khi nó chết hay là đặng mạnh rồi thì đốt đi. Một ngày phải rưới nền trong phòng của nó bằng crésyl hay là nước vôi. Đám, phần nước tiểu của nó và máy nước trái phải đựng vào bình, vào chậu, có chừa sẵn nước khử độc như nước vôi. — ách vôi của nó dùng trong con bình, mùng và màn sáo trong phòng nó đều phải đốt.

Việt-nam tân bộ

Câu vấn-đề tân-bộ của xứ ta lâu nay nhà-đồng-chí ta nghiên-cứu bàn giải đến đã nhiều. Nhưng điều bàn giải về phần tân-bộ của dân ta buổi này đó, làm nơi đa-kỳ (nhiều-nẻo) những bậc-thầy học chưa biết mỗi manh đầu mà tìm kiếm. Nếu hỏi: chữ tân-bộ là tân-bộ vào đâu? Thì lượng phần nhiều đã chỉ tân-bộ vào học văn-minh của Âu-Mĩ. — Rồi hỏi văn-minh-Âu-Mĩ là gì? Thì cũng đều chỉ rằng học-thuật cao thâm, cơ-xảo huyền diệu đó là văn-minh của Âu-Mĩ. Lời bàn giải dường ấy, đầu cho người có chí nhiệt thành tân-bộ thế nào cũng bắt phải ngờ ngợ mà khuấy lòng mòn chí. Vì chẳng biết giai cấp nào là nơi tân-bộ, phương hướng nào là nẻo văn-minh mà làm cho lợi chỉ dân của các nhà-đồng-chí chưa ăn vào hệ-vọng của đấng bang ta trước đó; mà sự tân-bộ của dân ta còn chậm trễ, lại cũng có một điều quan trọng này nữa: và dân ta từ một lượng dân vừa bán khai-chiến trận chỉ tự lập, nếu muốn đi-xuống điều khi, thành-tựu việc chi, thế thì trước phải có người báo học và chỉ dẫn mới được có thể mà thi-thử được, bằng chẳng vậy, thì luôn những người đó mà ngóng sự hi-vọng của mình ấy thôi. Và phần nhiều người thường chỉ khí rất cap hẹp mà hi-vọng rất cao xa, cho nên thường hay vọng cầu những việc mình làm chẳng đặng, mà chẳng chịu làm những việc mình làm đặng. Dân ta có tánh ưa trang-sức bề ngoài mà bỏ thừa trong, chế tiện-nghiệp, báo danh dự; nếu hi-vọng ấy nhiều thì sự tân-bộ phải chậm trễ ngay.

Khi nay dân ta muốn nường giai-cấp mà tân-bộ, nơi sự thiệt mà lần lên, cũng không phương chi hay cho bằng; phải chịu khổ với những nghề mà mình làm đặng, chứ ngồi không mà muốn những nghề mình làm không đặng.

Lời ngạn ngữ xưa có nói rằng: « Danh-sĩ bất sĩ tiện-nghiệp » (chỉ vì người đã đứng đàng rồi, chẳng hề bỏ nghiệp mà là lên cao) Phạm-chức môn học-thuật của người,

chẳng luận là nghề nào, miễn hiệp với chỗ hay chỗ biết của mình thì nghề ấy là quý trọng. Muốn giải câu vấn-đề tân-bộ ở xứ ta trước phải đem thấu tâm-tán của quốc-dân ta mà nghiên-giải ra: một là **tư-tướng hư không**, hai là **danh dự vô ích**. Hai ấy thường làm che con người một phần tân-bộ.

Tư-tướng hư không

Những người không chí-nhiệt-thành thường hay có một lẽ vọng-cầu quá phận; chẳng gấm cứu điều chắc thiết, mãi mơ ước cầu may, tập quen tánh-chất ấy rồi, làm cho tính-thần người trở nên không quyết đoán. Vì chẳng khác một người ưa bói-khoá, một người cũng quí-thần, xét hai người ấy cũng đấng một tư-tướng vậy. Là vì một đấng đi bói-khoá, là số di muốn vui thấy cái hư-kỳ hạnh phúc của mình ngộ đặng ăn không ngồi tính mà ngóng. Một đấng, hay cũng quí-thần là số di đem lễ vật mà cầu cứu các đấng của mình đã trở gờng đờ.

Danh-dự vô ích

Phần nhiều những người bặt tài hay ham danh-dự vô ích. Đã biết hai chữ danh-dự là một vật-liệu sang đẹp của loài người. Nhưng phải biết chữ danh-dự ấy là chỉ cho người có công-đức, có sự-trong-chí với đời; còn những đấng lả-sơ đức-bạc cũng chẳng là một vọng-cầu danh-dự. Cho quá đàng mà hời hợt cái hồn-chân của mình. Tôi vốn biết sự chậm-trễ tâm-bộ của chúng ta hiện nay chẳng phải toàn-quan-bộ nơi hai hạng người này. Nhưng chính người hai hạng này; người này làm cho mặt phần tân-bộ của đất nước rất lạt.

NGUYỄN-TỬ-THỨC

Còn nữa

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LỬA

Giá bạc cho nhà-nước... 61.40
Giá lúa, ta 68 kil. chỉ tới nay máy Chơ-ton (bao trái lại) 5/15 tới 5/25

NAM-KY

(Cochinchine)

831-gôn

On-Ngọc với Ajagappa

Ajagappachetty muốn tên Ông-Ngọc-Minh 25 tuổi, nhà ở Quai de Belgique mới tháng gờ tiền phố. Thường tháng nào góp rồi cũng đem về dự có tháng này, Ông-Ngọc-Minh chẳng đem về cho Ajagappa mà cũng chẳng đem về nhà, lại đi đâu mất. Ajagappa cũng kiếm hết óc không đặng, về hỏi có ai thông công mà tìm hai mươi hai tháng thì cái trời. Ông-Ôn-Ne một hôm đi...

Ông này đưa rầy đây, anh Bàc:
« Tôi biết rằng cây lăm lăm, và đặng một cây đặng đó là cây lăm lăm »

Selyadocamy ha cây lăm lăm

Selyadocamy ở Lai-thiếu xuống Saigon đạo chơi phương phố. Tam ngư nơi nhà ở đường Espagne số 304. Chẳng biết anh ấy hay hết mấy cây lăm lăm mà tên Savou-madine đi tìm cây lăm lăm để, lại còn làm...

Danh-môn thiếu giầy

Tên Nguyễn-văn-Cần, biệt danh là Cần, trẻ nhỏ kêu là Cỏ, đơn bà kêu là Trừ rõ ràng bốn tên mà giầy không một miếng.

Bị bắt: 1° — Ăn cắp đồ giá đàng sáu quẻ của Võ-vi-thiếu và Lươg-v-Hương làm công tại nhà buôn Lacaze; 2° — Du-côn; 3° — Biệt xứ không đi.

Chắc là bộp không có bạc

Tên Ng-v-Ngo 39 tuổi, kéo xe số 1270 Tem nap tại bốt một cái portefeuille của ai hỏng xe bỏ quên không biết. Chẳng hỏi cũng biết chắc là bộp không có bạc.

Chim thuyền

lên hiệp với
thi nghệ ấy là
đến làm họ ở
làm lãnh của
u ra một là
bị là danh
làm cho con

ông
nhập thành
quá phận;
hiệp mãi m
nhất ấy tôi,
đều không
mọi người
ngủ-lần,
lột trượng
hoa, và số d
nh phúc của
đức mà
hỉ-thần là s
đắc đức của

h
bắt tài hay
chữ danh-
loại người,
lực ấy là chỉ
ng-trọng chỉ
sợ đức học
nh-dự cho
m của mình.
của chúng
uan-hệ nơi
chính nghĩ
o mặt phần
lâm

ở-Thức
LƯA
40
máy Chơ

appa
ngọc-Minh
mỗi tháng
o góp rồi
On-ngoac
ma cũng
đầu mắt,
ông đống,
hai mươi
e một hồi

đưng biết
m vô
ng Saigon
nơi nhà
biết anh
en Savou-
còn ham

lấy
Cần, trẻ
r rờ ràng
ng.
ng sáu cắt
ràng làm
Du-côn;

6 bạc
e số 1270
uille của
hàng hồi
bạc.

ông
nhập thành
quá phận;
hiệp mãi m
nhất ấy tôi,
đều không
mọi người
ngủ-lần,
lột trượng
hoa, và số d
nh phúc của
đức mà
hỉ-thần là s
đắc đức của

ông
nhập thành
quá phận;
hiệp mãi m
nhất ấy tôi,
đều không
mọi người
ngủ-lần,
lột trượng
hoa, và số d
nh phúc của
đức mà
hỉ-thần là s
đắc đức của

ông
nhập thành
quá phận;
hiệp mãi m
nhất ấy tôi,
đều không
mọi người
ngủ-lần,
lột trượng
hoa, và số d
nh phúc của
đức mà
hỉ-thần là s
đắc đức của

ông
nhập thành
quá phận;
hiệp mãi m
nhất ấy tôi,
đều không
mọi người
ngủ-lần,
lột trượng
hoa, và số d
nh phúc của
đức mà
hỉ-thần là s
đắc đức của

Bữa 26 juillet, lối 11 giờ, trời nổi đông, làm cho chiếc thuyền 238 ở bên cầu Thủ Đức chèo qua phải bị lật úp. Dưới thuyền có ông Trần-v-Lập 72 tuổi vợ và Ng-thị-Bảy 62 tuổi, cả hai đều chết-với. Máy còi-chiến Canot automobile « Baliveau » số 4, của Chánh-phủ đầu tư bên đó chỗ hình Rigault de Genouilly, dưới canot lại có đủ coi-máy, tài-công, và ban là Ng-vân-Lua, Ng-v-Du với Ng-v-Hoa, thi mới đắm ca- not ra cứu và người và thuyền. Khởi hai.

Một lần mà tởn

Ng-v-Nhiều 17 tuổi, bạn thuyền số 4 đầu tay bên Yser, đi sớt-sát té nhào xuống nước. Uống nước cũng bừa, nên khi vớt lên nằm như Ván-Tiền, đát-dờ hôn phách như say mới rồi. Đem lên nhà thương-thi, thầy coi không lái gi- cho về chỗ ở. Hủ hủ hủ vìa!

Chồn

Còn vung không, ai chịu!

Phàm có một thi phú có vung, đầu tròn đầu méo cũng mắc. Nếu ba bốn chục cái nói mà mất hết, còn những vung không, đầu tròn như Phạt cũng phải đi có bớt. Bởi vậy tên Nguyễn-v-Bến ở bộ thứ mười, đang mê sảng mới đi thưa tên Nguyễn-v-Nữ bị bắt can về tội đồng lõa với chánh-ban bắt chưa đặng, trốn của tên Nguyễn-vân-Đền gần bốn chục cái nói đồng.

Ông Cam bị mất Dầu

Ngọt với chừa thường xung khác. Ông Cam 72 tuổi ở Phước-hậu Gia-dịnh, chủ trọ đi bán vôi dầu. Tới Chợ-lớn, bữa 25, lúc 10 giờ tối, dầu mới cầm qua biệt ấy mới thiệt là dầu chừa, vì dầu còn non, mới có hai mươi lít!

Thôi rồi ngao đi gặp cô,
Ông Cam ơi!
Bởi ông vung tinh ai lo chờ đợi?

Baria

Quần áo bạc vàng

Khách già Lý-Liêm, 55 tuổi, thi hớt tóc ở làng Phước-lê Bà-ria, bị quân tử lệ mắt vào tiệm tóc canh khuya, không biết muốn hớt tóc hay là cạo vẩy mà sợ mich lông không kẻo lý-liêm thẹn dấy. Để cho người em cạo vẩy hết quần áo bạc vàng tính ra 166 đồng rồi giả từ gia lão.

Bentre

Vũ điệu là vũ!

Chi bán quả ở làng An-hội tên là Ng-thị-Sáu đi bán quả đến người kều Vũ ở là vũ. Kều vũ không đặng tiền gian kều tên: Ng-thị-Vàng, Nguyễn-thị Vàng cũng không lên tiếng. Xết lại Vàng còn thấp tuổi, vợ mới hai mươi, tình ở vũ khó lòng, thà mà nà vũ chày. Về vì có lãnh trước của Thị-Sáu 35 đồng, lai bỏ đi buổi ngang, nhà không ai, nên Thị-Sáu phải đi có hổ.

Bacliên

Đám táng rất lơn

Bữa 23 juillet, tại Bacliên có một đám táng rất lơn trong thế là đám của ông Đốc-phủ-sư Cao-minh-Thạch du tiên từ bữa 1er juillet, Quan trọn 20 ngày, tới bữa 23 mới đi linh-cử.

Trong 20 ngày quan đê, lễ lễ biết bao kẻ xiết, vì ông Cao-minh-Thạch là một tay cự phú trong xứ, lại từ ra làm làng, làm tổng cho đến thu trước huyện-ham, phủ-ham, Đốc-phủ-sư-ham, đang giao thiệp rất rộng, thân bằng có hữu qua đống, thêm linh-lang là M. Cao-triêu-Phát, thông-giôn tòa, ra giúp Pháp mấy năm, mới về, quen biết cũng đả chằng ít.

Lúc đưa linh, kẻ trên bốn mươi bán « phùng », rước giêng đồ cần Chợ-lớn xuống đũa, thật là trong thế vô cùng, trong xứ chưa từng thấy.

Mê cuộc

Lời nghị-dịnh lúa gạo xuất

Theo lời bốn-báo đã thuật trong số 651, rằng ban hội kiểm xuất lúa gạo, nhóm định cho kỳ vận xuất tháng Aout 25.000 tấn.

Bởi cớ, mới có lời nghị quan Toàn-quyển, định như sau này về

cấm xuất-cảng lúa gạo kể từ 1er Sep-tembre.

Quan quyền Tổng-thống Đông-dương, thường thi từ đặng bửu tinh. Chiếu theo lời nghị của Thượng-bộ ngày 30 Juin 1918 định cấm xuất-cảng nhiều thứ thổ-sản.

Chiếu theo điện chỉ của quan Tổng-thống Đông-dương số 419, ngày 4 Février 1919.

Chiếu theo lời nghị ngày 6 Février 1919 lập tại Saigon một ban hội kiểm xuất-cảng lúa gạo.

Chiếu y tở vi-băng của hội ấy trong kỳ nhậm-bữa 25 Juillet 1919.

Nghị-dịnh

Điều 1°. — Việc chỉ chuyên lúa gạo Nam-kỳ về Pháp được thông thả kể từ 1° Aout 1919.

Cuộc vận xuất lúa gạo về Pháp sẽ có sanh-y riêng của ban hội cho, bắt luận lúc nào, hệ xin thi được, mà lại khỏi chịu thuế điều chỉ khác hơn là trình tở giao kéo chĩa bán hay là chịu thuế.

Ban-hội kiểm xuất chỉ dành quyền bán ra sự vận xuất ấy, tùy số lúa Nam-kỳ còn nhiều ít.

Điều thứ hai. — Ngoại trừ cuộc vận xuất về Pháp, thông thả đi đặng trong khoảng trước, số lúa đặng vận xuất tại bến Saigon trong tuần tháng Aout, nhiều hơn hết là 25 ngàn tấn, chia ra như vậy :

20.000 tấn vận xuất về các xứ ngoại quốc.

5.000 tấn giành cho số dài lương.

Điều thứ ba. — Số 20.000 vận xuất về các xứ ngoại quốc phải chia ra cho vận-tu-xuất Langsa và người phương đồng như vậy :

2/3 (hai phần ba) cho vận-du-xuất Langsa, 13.333 tấn.

1/3 (một phần ba) cho vận-du-xuất phương đồng, 6.667 tấn.

Số năm ngàn tấn định cho số vận lương sẽ nảy cho những tay có sanh-y vận xuất về ngoại quốc, lãnh chịu, song được chịu có một phần năm trong số mình đặng vận xuất đã định trong sanh-y và theo giá cả của hai đàng ứng chịu. Nhưng công phải có sanh-y riêng của ban hội kiểm-sát xuất cảng cho.

Điều thứ tư. — Việc phân chia số vận xuất 13.333 tấn đã nảy cho vận-du-xuất Langsa, thi giao về hội kiểm-sát xuất cảng phân chia cho các nhà vận xuất Langsa trong xứ như vậy :

Hạn một trong 48 giờ kể từ giờ ấn hành lời nghị này, trong tờ Thương-báo (Bulletin de la Chambre de Commerce) Saigon, mọi người vận-du xuất lúa gạo phải đến để phòng việc ban-hội kiểm xuất, để biến tên họ mình vào sổ của người vận-du-dịch nào làm nghề vận xuất chưa được ít nữa là năm năm, kể từ ngày chuyển nghị cho đến ngày 7 Juillet 1919.

Thi không đặng biến tên vào sổ vận xuất tở người vận-du-dịch nào.

Vụ cho số gạo vận xuất sẽ phải cho trong số người vận-du-dịch họ biến tên vào sổ tùy số tên đã vận xuất từ năm năm sau đây.

Ban hội kiểm xuất vì sự phân chia ấy, được buộc trình những bản chỉ và giấy tở chứng thi rằng có sanh-y theo các điều đã chỉ trên.

Điều thứ năm. — Số vận xuất 6667 tấn nảy cho vận-du-dịch đồng phương thi giao về phân phòng thượng mại khách-trú Chợ-lớn phân chia, song có ban Hội Kiểm-xuất xem xét.

Điều thứ sáu. — Những sanh-y vận

xuất cho về 20000 tấn định cho về ngoại-quốc phải xin ban hội kiểm xuất phải chọn trong 24 giờ khi mãn hạn giao về sự biến tên vào sổ đã định trong điều thứ tư.

Điều thứ bảy. — Cuộc vận xuất lúa gạo sẽ cấm kể từ ngày 1° Septembre 1919 cho đến ngày... sau sẽ chỉ định, duy có chữ về Pháp thi cho luôn như ý đã định trong điều thứ nhất và tùy sự cần ích của sự vận lương.

Điều thứ tám. — Vận xuất tầm cam và bột thi ở ngoại lệ lời nghị này.

Điều thứ chín. — Những điều trước định chẳng nghịch ý lời nghị này thi cứ ban hành luôn.

Điều thứ mười. — Quan Thống đốc Nam-kỳ lãnh thi hành lời nghị này.

Saigon le 26 Juillet 1919

Ký tên: Monguillot.

Thừa lệnh quan Toàn-quyển quan quyền Thống đốc Nam kỳ

Ký tên: Maspéro.

Vụ giết người trên xe

Vụ này-tở giết chủ là M. Tô-vân-Quy, bốn-báo đã có truyền tin trong số trước, nay đã lời mới. Tên đặng khai rằng vì một sự oán hờn chẳng chừa mà nó thừa cớ rủa hán. Mồ ở với M. Tô-vân-Quy đã lâu, song tánh M. Tô-vân-Quy hẹp hòi hay cợt phạt, chưởi mắng, đánh đập, nhiều khi oan ức. Tức nó quá nên rừng xuống Gia-ray, đang ngồi trên xe coi Nhứt-trinh, nó rút dao tẩn sát.

Lời khai vậy hay vậy, xét cũng khó tin, người mà biết rõ M. Tô-v-Quy chỉ chẳng ai chịu M. Tô-vân-Quy là người khùng mất. Nếu có rầy là la tại nó tìm nhẹ lãnh nặng, biếng nhát muốn ăn không muốn làm chớ. Mà dẫu cho có vậy đi nữa, phận ở đây-tở với người há lấy sự rầy là làm thu oán. Chừa ắt. Chừa ắt.

Cách-Tri-Tập

SƠ GIẢI

Bác-học

(Tiếp theo)

3°. — **Vật-thực bồ-nào.** — Trong 30 con người có một vật kều là lân-tinh (phosphore), là một loại kim, người ta dùng mà đan trạn, đầu dây) quet cho nhạy lửa khi mình ra-từ hoặc học-hành, hoặc diên-dịch sách-vở, thi cái lân-tinh của mình nh phải hao mòn.

Muốn bồi bổ cái lân-tinh trong này của mình, thi phải dùng vật-thực cho có lân-tinh là như các loại sau.

4°. — **Vật-thực bồ-cốt.** — Trong bồ-cốt của mình cũng có loại kim này. Như muốn thi, nghiệm thi lấy một cái xương bồ-cốt trong giấm một ít lâu, Giấm hồ làm cho rã ra, còn lại một vật mềm diệu kều là cân-cốt (Gélatine). Người ta dùng cái cân-cốt ấy mà nấu A-giao (Colle forte) thi mội dùng mà gắn cho kín cho dính mấy đường vận giáp mới, mấy chỗ rập.

Hãy lấy một cái xương khác đem đê trên lò đốt cho chính, tuy nó không đổi dạng, song màu nó biến trắng hơn khi nấy, hãy sẽ lên lấy nó ra mà thi nghiệm : Khi trước nó cứng khur, nay nó bị lửa mà dòn rệu (friable) vì lửa đã cháy hết cân-cốt

(géalatine, rồi còn lại một cục như đá làm thành vôi đó mà thôi).

Vậy thi, chur khan-quan rõ rằng xương mình như có một lớp vôi bao ở ngoài mới đặng cứng-cát, nên phải lựa vật-thực nào cho có loại kim mà ăn cho nó bồ-cốt, vì cốt là rường-cốt chống vững nhơn-thàn. Những đồ bồ cốt bổ mới mình không thể mà ăn xương cho được, thi phải ăn mấy thứ : rau và uống nước, giêng nước suối, vì trong ba vật ấy có loại kim-thạch. Nếu mình ăn thịt, dùng nước mưa mà nấu và uống nước mưa lâu ngày, xương phải ra mềm, thi sanh ra bình cốt chùng và bình cốt thông.

5°. — **Vật chẳng nên ăn uống.** — Có nhiều người thấy trái cây chi đều ăn thử, thấy thú nếm chi là cũng nhô nấu ăn thử : ấy là một việc rất hiểm nghèo, có nguy hại khôn, vì trong loại trái cây và nếm có nhiều thứ rất độc, ăn vào thi như bị thuốc độc.

Như rúi vậy thi phải mau lấy nước nấu ăn uống cho nhiều, rồi chọc có mưa ra cho bớt cái độc, mà phải liền đi rước lương-y điều-trị. Hoặc khi người bị độc mà đã mưa đặng hết rồi, thi nên trợn trong-trang trứng gà vào sữa mà uống cho nhiều thi cũng tốt sự dộc được.

Và những trái cây sống sít cũng chẳng khá ăn, vì nó hay làm cho mình đau bụng nhiều khi phải mang bệnh, mà gây đến việc thiệt hại lớn.

Chớ khá ăn thịt, loài vật bình và loài vật bị bệnh mà chết. Nhứt là trong đồng nhiều người hay dùng thịt loài vật chết bình: Nhưng thi loài vật chết bình ấy, đã không sức bổ dưỡng cho mình được mà lại làm cho mình vướng mang bệnh hơn nữa. Tại nhiều kẻ tham-lam sự lợi nhỏ, đem những thi loài vật chết bình mà bán cho thiên-bà mua ăn. Rúi người la ăn mà bỏ mạng, thi mình phải bị tội sát nhơn.

Loại vật uống cũng phải cần-thận cho tâm. Các thứ rượu bất cần là rượu chi, đều là thuốc độc cả, duy một thứ rượu chát, là rượu nho có ích, song ít khi mua đặng rượu nho thiệt. Ấy vậy dùng uống rượu gì hết thi hay hơn.

Nước lá mình uống mỗi ngày đó cũng có nhiều đức rất quan hệ, nếu nước không được tinh khiết, thi hay sanh ra nhiều bệnh hơan như Ban-chấn, bạch-thiệt vân vân....

Dầu nước giêng, nước mưa gi; cũng phải lọc cho kỹ của giêng, như không lọc thi phải mua cho chính là người rói sùng.

Vân Uyên

(Variété s'ajoutent)

Tự thuật kỳ tam

Voi làm gin giữ điệu năm ba;
Gác bút về quê đưng phiên giá;
Mẫu rọng trông đầu sau thi báp;
Hổ sấu phá cá trước rào hoa;
Tối mơn chơn chơn chơn chừ;
Cổ chạ;
Ngươi cười nhẻ mơn trang hạn hiệp;
Lại thêm ràng được tở con nh,

Kỳ tư

Vợ con nhà, là mội loan gia;
Gỡ rành thi xuân bóng đá tá;
Ấp phát đêm chuyện kinh không-Từ;
Cứn đản ngày luyến-tiếp Hoa-Bử;
Cờn chiếu rủa mườn vại chung rượu;

Tầng sáng mua vai ít trắng trã;
Cây thà ngăm chơi khi cũng thà;
Lúc trai đã chọn cuộc phong ba...

Tự thuật kỹ ngữ

Phong ba nhiều trận kẻ sao cùng;
Taog Tử mây đã mới mắt trông;
Bốn phiệt thứ hàn khôn vẹn thảo;
Hố bể làm lở khổ tròn trung...

Thuộc-lá

(Tiếp theo)

Hút thuốc-lá có thể thành ra say,
mà lúc say thì có thể làm cho quên
những việc lo nghĩ, cùng là một tư
sâu của đời người, với sự khổ-thường
của thân thể. Những lúc say như vậy
lại làm cho người ta có lòng nhân-tử,
sầu bụng khoan-thứ. Nó làm cho
người ta hiền-hậu và nhân-nại.
Những kẻ phải làm lung chóng nhọc,
thì lúc say như vậy, nghe trong mình
ra chiều êm ái thóa thóa. Mà những
kẻ ăn đưng như đời, thì lúc say như
vậy nghe trong mình đó buồn dễ chịu.

Ấy chính cái công-hiệu về đường
đạo-đức ấy, là cái nguyên-do mỗi
ngày số thuốc-lá thiên-hạ lại tiêu-thụ
nhiều mãi lên vậy. Cái công-hiệu về
đường đạo-đức ấy, nhân loại đã biết
từ lâu ngày. Trước khi thuốc-lá chưa
đem sang Âu-châu, thì Hernandez de
Toledo đã biết rằng ở những xứ Mơi,
thuốc-lá làm cho bớt sự đau đớn,
nhẹ sự mệt nhọc, khiến người ta
hay kiên-nhẫn, quên được sự đau,
không nghĩ đến sự khổ.

Nhà giáo sư Séc nói rằng: Khi
thuốc dùng có điều độ, thì làm cho
thêm cái nào-lực, khiến cho ta nghĩ
ngợi cũng dễ thêm.

Các nhà văn-chương trước-danh
cũng hay hút thuốc. Mà đến những
ông lang, là người địa-vị có thể kể
cứu cái sự hại của chất nicotine về
đường đạo-đức, đường tri-não, cũng
đường nhục-thể, thế mà chẳng thấy
các ông kiêng thuốc-lá bao giờ. Ta
cứ trông chung quanh ta thì đủ rõ.
Không phải là các ông có muốn tự
hại các ông đâu, nhưng đó là các
ông biết rằng hút thuốc-lá phải chăng
thì cũng không hại gì đến sức mạnh
vậy.

(Còn nữa)

C. H.

Lời rao

Xin ghi nhớ rằng, muốn
mua Sr-Phạm-Học-Khoa
cho trẻ nhà rèn tập, khá
gởi mua trước ngày 15
aoút chớ trì hoãn mà trễ.
Giá trọn năm và trọn
số. 12\$00

GIÁ RIÊNG

Xấp cho lớp Đổng-ấu 2 00
Xấp cho lớp Dự-bị. 2 00
Xấp cho lớp Sr-học. 2 00
Người ở Saigon và Chơ-
lớn được trả góp mỗi tháng
là đóng trước 2 \$00 rồi
mỗi tháng góp 1\$00 cho
đến tất giá.

HƯƠNG TRUYỀN

(Chèo)

Lễ chánh chung

Không cầu phải nói, chắc ai si
cũng đều biết lễ chánh-chung năm
nay ở đâu cũng vui hơn mọi năm
trước cả. Kể từ ngày 28 Juin trước,
là ngày nước Đức chịu kỷ Hòa ước,
là ngày Công-lý tháng Cường-quyền,
là ngày đầu của việc Hòa-bình-chung
cả thế giới, tự quan đến dân, tự nhà
giàu đến nhà nghèo, ai lại chẳng
sữa soạn ăn mừng cho cùng với cái
ngày đáng ghi đấng nhớ ấy. Trò chơi
trong ba ngày ấy thì bốn quán đã
có dâng cả chương trình hóm họ rồi.
Nay xin kể ra đây một vài điều là
hay là tốt nhất mà thôi.

Tối hôm 12, học trò trường Faifo
và học trò các trường buôn-sư phủ
Điện bản đi rước đèn. Từ sáng ngày
mấy thầy các làng đã lần lần dắt
học trò đến phố. Mỗi bọn cũng được
ba bốn mươi, đi có hàng có lối trông
phách linh đình, có cờ có đèn, ngô
cũng vui con mắt. Trong mấy mươi
trường làng ấy, thì phần nhiều
trường bắt học trò ăn mặc một thứ
quần áo, mũ, hay là nón.

Cũng khéo, nhưng có thầy hương
sư vì có tánh ích kỷ muốn cho quan
trên ngài là mắt mà chằm đến, hay
là có ý kỳ quái gì khác, mà bắt học
trò bỏ ống quần như bạn hát; có
thầy lại bắt mang xa cap xanh, ngô
không khác gì bọn lính khố xanh
con con! Có trường thì áo bỏ vô
trong quần, lấy giấy lưng buộc ra
ngoài mà thả xuống bên mình như
các con đàn trong trường hát! Nếu
như mà sạch sẽ thì không nói gì chớ
học trò áo quần đơ bẩn, lầy lưa quá,
thật là cái trò cười của người ngoại
quốc! Có nhiều người khách lấy tay
gãi những bọn đó, vừa cười, vừa nói:
«Cái cách văn minh của nhà Nam
việt đó!»

Rõ thật tức quạ, xấu quá! Nhưng
rửa mà cái ngõ nào được, vì người
ta nói phải chớ có đặt đèn đặt để gì
đâu!

Tối hôm ấy có ngàn học trò cầm
đèn đi khắp các đường xong rồi lại
đi ngang trước đình quan sứ. Thấy
đi mãi mãi mà không hết, còn đến
ngũ sắc nhấp nhò thêm bóng trăng
lờ lạng làm cho các quý phu nhớn
đá nhiều phen reo lên mà khen
ngợi...

Chiều hôm sau trời có đám mưa
mây nhưng các cậu đi trai cầu
trước nhà quan cứ háng háng
cũng. Thiên hạ vầy vòng lầy mà
cời đóng lăm, mà người ta
phải nhờ đến tay lập quán
cảnh xếp dọn các cậu mới có chỗ
mà đá được. Ông chủ Hội-đồng
việc lễ ấy là M. Corue, quan chương
ngân ở Tòa sứ, vốn là một tay thông
thạo về việc thể dục lăm, người
hết sức khen các cậu đá giỏi.
Thật đáng khen, bởi vì hôm ấy chỉ
lựa toàn tay giỏi, tay sành cả. Hai
phe giữ đin kỹ quá cho rèn khéo ăn
được nhau...

Tối hôm 14 mới thiết là vui nhất.
Ngũ bang dân Trưng-huê, rước rồng,
sư-tử, chưng cộ; Bang nào có ban
nhạc riêng của bang nấy; cũng dạo
các phố rồi vô Tòa sứ.

Nghe đầu bang Triều-châu và bang
Hải-nam, hôm ấy khích nhau việc
chơi mà đến toan đấu võ cho vui trò,
nhưng quan trên biết được rồi xử
hòa ngày. Hai bang nầy xưa nay vẫn

có thù hiềm riêng về ngày 14 tháng
bảy. Hồi ra thì chỉ vì có tranh nhau
đi trước, đi sau mà sinh ra cái thù
đôi mươi năm chưa thấy hết. Có
người nói mỗi năm cứ tháng sáu ta,
gần hội tây thì có tàu buôn Hải-nam
saog đây là chỉ cốt để bảo hộ cho
dân họ đó thôi. Thật cũng có lẽ thế;
hôm ấy thấy có lái bạn dưới tàu lên,
tay cầm đoản côn đi theo đám trẻ
vô số!

Rõ các chủ nhiệt thành với cuộc
mình Hòa-bình thái quá.
Hết rước rồng, hết đốt pháo bông,
pháo thăng thiên, hết thả phi đăng,
thì ai ai cũng xảy ra ngộ xuống mé
sông.

Quang cảnh sông Faifo đêm hôm
ấy thật chưa bao giờ có như rứa.
Đèn như sao sa, thuyền đông vô hạn.
Tiếng đèn, tiếng sáo, tiếng trống,
xen lẫn tiếng người, rõ là một bản
đơn vui lạ, rõ là một bài khải ca phi
thường của tạo-hóa đã tự nhiên mà
sinh đặt cho đêm ấy. Thuyền nào
cũng treo năm mười cái đèn là ít,
lại còn mười cái cờ đèn, cái thì ra
lành cái thập, cái thì lau-dai, chèo
lên, chèo xuống rục rờ giữa giòng,
trông có thua gì hội lễ trên tiên
cảnh!

Mừng cuộc toàn thắng

Tám giờ chiều 13 juillet, các viên
chính các sở quí Báo-hộ mới ông
bên quân áo mỗi cách theo các xứ
A-dông, như Trưng-hoa, Nhựt-bôn,
Cao lý, Cao-man, Ai-lao, An-dô, v.v.
vào chào quan cai-trị chúa tỉnh, và
các qui quan họp tại tòa Đại-lý, để
lễ tẩm lòng nhiệt thành mừng
Quốc-ủy đã toàn thắng. Thế giới đã
được hòa bình. Các dân xã đều được
an cư lạc nghiệp, không lo sợ chi
đến loài-diều-đương tàn bạo trong
mấy năm trời. Hào biết bao nhiều
người, tôn biết bao nhiêu của nữa.
Các qui quan lấy làm ngợi khen bụng
chân thành của các ông ấy vô cùng.
Có một loan con nit bạn quân áo
theo cách lính Đổng-minh, như
Pháp, Anh, Mỹ, Bỉ, Đổng-dương mỗi
trai bốn người. Một quan Nguyễn-
soái và một quan ba, luyện tập rất
thứ tự vào, chào các qui quan. Có làm
cả thường-đầu công bội linh. Các
qui quan đều khen cả. Rồi an các
quan lĩnh có đôi thầy tu chày đàn
lầm chày ở sân tòa, đèn hơn chín
giờ thì giải tán.

Tin Đổng-dương

Bơm đi gặp đơn ba

Trưa bữa thứ hai 7 juillet có một
người, bộ lịch nhà quê có cặp, khăn
nhiều, áo lương, chừa đi giầy, tay
cầm dù mới, đứng hàng nào cũng ghé,
đi hỏi thứ nọ, xem thứ kia. Sau chừa
lại có thẳng đi từ đũa. Vào tới
gần 2 giờ chiều, chủ chúng bước vào
hàng xén của Mme veuve Quốc-Trần, phố
Pont japonais, số nhà 107 mà hỏi mua
vải. Trong nhà khi đó, người thì ngủ
trưa, người mặc việc ở nhà sau hay là
trên lầu; chỉ có một mình Mme Quốc-
Trần ngoài hàng thôi. Tên kia coi vải
rồi đoạn đờ bao ra lấy một gói bạc giầy
mà đem (khuê của); đem rồi hỏi mua
thứ khác, cái cái này, cái nọ. Sau rồi
biểu đưa cho nó coi bộ ăm tra trên đầu
tủ kia. Mme Quốc-Trần đứng dậy xây lại
lấy ăm chén thì đàng nầy chú sang k a
bộ, bộ vậy mà cứ! Đương khi đó một
tràng đầy tớ ở trong nhà sau nhìn ra
biết liền đưa mua hàng kia là tên thàng
Bình, trước đã mặc áo ở từ khố sai ở

Tourane, và nó cũng là tên bợm có tiếng
lạm. Tên đầy tớ liền nói với một mụ về
ra coi nhà. Mụ và ra được vài bước thì
ngồi kia nó đi rồi. Mme Quốc-Trần quay
lưng lại nhìn kỹ mới biết mắt bợm vãi,
hà cây vài đũa; liền cho mụ và đuổi theo.
Nếu như có một mình nó thì mụ sợ làm
gì nghĩ kịp, song vì đũa 40 tở nó,
đé hơn ra quá, mặc áo quần nư, kẹp
nách một đôi guốc lừng lừng theo sau
nên mụ cứ trông theo đầu đó mà đuổi.
Nó đi lên ngã Chùa Cầu, đến gần làng
Cầm-Phô thì thấy nó quay rớt rồi lộn
xuông. Mụ vì kia năm áo sát về, ai bỏ
nó, có đó đành nó mầy nó cũng cái chổi
(Ta sang như vậy mà dám cho là ăn cắp!).
Cái cụ vạ đầu 5, 7 phút gì thì có hai câu
học trò nhỏ, học trường Faifo, mầy lau
vết nghi nang, bước vào thăm thấy là M.
N. Lê Quang, là em chổng Mme Quốc-
Trần. Hai cậu vạ nghe thầy chuyện mầy
vãi bèn hỏi rõ là nhà đó mắt một bợm
cây vãi đen. Hai cậu mới kẻ đầu đuôi
chuyện tình cờ sau này: «Hai tôi ở trên
làng cùng ngồi học, học xong phở chơi,
xuống đến gần đình làng Cầm-Phô nghĩa
là đến gần nhà trọ của hai tôi (học ở
ở ăn đi học, thì xuống được. Vả ra
thầy-thoảng đàng kia có người nào che
đó quảng gì vào trong vườn nhà đó. Hai
tôi bước vào vườn thì thấy một bợm vãi
đen; hỏi nhà trọ không mầy gì, chẳng
biết của ai, định đi rồi sẽ đem ra báo
cho sở Cô. Chứ đi ngang trước nhà thấy
giáo, bước vào thăm thì vạ ra gặp việc
tình cờ khi này.» Đưa ăn cắp kia bấy
giờ mới trở mặt ra, vùng đứng dậy lấy
vải xin lỗi («ao không cần nó? Sang đũa!!»)
Linh tuấn phóng nắm còi nư ra Cò. Té
ra nó thật là bợm, trong số Cò đã có bắt
được nó một lần ăn cắp rồi. Ông có giơ
quả cho ông Bang tá Ông Bang tá lấy
khẩu cung xông rớt trình quan Công-sứ
mà giải tình kết án. Nhiều người xã
trưởng hay chánh phó tổng thay nó óe
nhận liền là thật nó óe phạm tội
ngực lâu nay vạ tầm nã lát mà nay mới
được đó.

Người ta hay nói «kẻ cắp gặp là già
khỏi» nay thật là bợm gặp đàn bà.
Cũng là cái bợm rừi rờ của nó vậy. Tình
đi kiếm tiền về xài kit tay sau này song
không may được tay nữ binh mà bị
làm án!

THAI

(Devinettes)

Độc-giả liệt-quí đã có lòng mua vui
đáp thài của Bôn-báo, Bôn-báo xin nhắc
liệt-quí nhớ rằng mỗi tháng theo nào
đáp thài phải gấu ngấu bạc cho biết đáp thài
số mà xa nhà gần có theo phép. Bôn-
báo cũng nhớ chú ý những chữ
phép để biết Bôn-báo.

Khả như thế nhờ!

THAI SỐ 82

Thiên vị nước, trời vì nhà,
Móc là đặc hiệu hai là đặc trưng.
Xuất mội dụng
Mọi món đồ dùng bằng giấy.

Chăm thài số 29

Thần sao làm nổi bất bằng,
Liệt như Cánh-màng chi Hàng
nghe nao.
Mới thứ cày
Chưa vì nào đáp thàng.

BẢO NAM PHONG

MỖI THÁNG XUẤT BẢN MỘT KỶ
Giá:
Trọn năm. 4\$00
Sáu tháng. 2 00
Mỗi số. 0 40

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chê sư, kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thư cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **CƯỚC ĐƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIÊN** đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không.

Bệnh theo lỗ miệng trá vào, họa bại theo lỗ miệng mà ra; một hơi thở vào buổi đêm khi đặc vào trong mình, mà làm bệnh; một lời nói ra, hoặc buồn đầu quay ra ngoài, mà gây họa;

46 Bộ phong tróc ảnh.
Bất giác bất bóng, nghĩa là làm chuyện há vơ không chắc chắn.

47 Bối ra ma, quết nhà ra rác.
Có ý nói người hay tin sự gì, liên có sự ấy, đều hép bối là hép không thật, song bề tin mà bối, thì liên có đầu là mỉ xaùi cho mình tin.

48 Bối rẻ hơn người không.
Rẻ mà có, thì hơn là không có. Lời ít mà nặng lời, thì chẳng hơn là nhiều mà không mấy chi có.

49 Bối trung zá ảnh.
Hình con rắn ở trong chén rượu. Tự rằng có một người tới nhà anh em bạn mà uống rượu, ngộ thấy trong chén rượu có hình con rắn, liền hỏi người anh em bạn đó thuốc độc không an trong lòng; người anh em bạn thấy vậy, biết ý thì lấy cái cung free trên vách mà cắt đi, liền mất bóng con rắn.

50 Bôn tro dài trâu.
Bôn tro mà kiếm những than, giảm nhỏ nhỏ lên theo, dài trâu mà kiếm bột gạo gây bột lửa lừng còn sót. Làm ăn cần kiếm, bôn mót, cắt bớt, thì mới thể ấy. Ở ngoài kia có một hai còi không cái, phải thổi bằng rơm còi cũng là rác to.

51 Bôn tro dài trâu.
Không lẽ bắt một người làm hai việc một lượt.

52 Bụng làm dạ chịu.
Mình làm mình chịu, như tác ứng hưởng như thế.

53 Bưng mát bát chim.
Chuyện dễ làm ra khó

54 Bùn gặp châu, cầu gặp chó.
Gặp đáp làm ăn.

55 Bùn nằm cầm chèo.
Làm không hề tay.

56 Bùn tay mặt, bát tay trái.
Liên tay, xâu lòi cái nhĩa cũng thòng.

57 Bút ra gà chết.
Họa trẻ có thời ăn bôn nhượn bát, có viết thì có tiêu cứu. Lại một chữ

thêm vào cũng gây nên tội phước, một nét bút sa xuống cũng có đầu rùi mà, cho nên kẻ có việc phải sợ, cũng phải chột gà.
(Sau sẽ tiếp theo)

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chú vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chạy đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chú vị muốn bán tình giá riêng đặng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cũng chạy đặng khi vận vắn, nói tắt một điều nghĩa là chạy được.

Nếu chú vị muốn cách để trả tiền và thì h anh cho gặp các việc của chú vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Cie

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng này sẽ chỉ các đều cần lịch cho, hoặc đưa coi kiểu thứ (bản đồ) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có ràng đã có chịu cho nhiều chỗ thành thị rồi.

Lò Rượu Đông-dương

Hội nhà-máy Langsa đặt rượu trong còi Đông-dương kinh rao cho bá-lãnh hay rằng: kể từ ngày 1° Juillet 1919, nhà-máy rượu sẽ đứng bán rượu của lò đặt ra cho các quán bán ngay như vậy, lợi cho chủ quán, lợi cho người uống rượu vì rượu ngon mà giá lại nhẹ.

Hãng đã lập tiệm nhánh trữ bán trong châu-thành các tỉnh và trong các quán lớn thuộc Nam-kỳ và Cao-mán.

Muốn hỏi đều chi, xin hãy đi nơi tiệm số 2 và số 4 đường Lareynière, Chợ-lớn, hoặc nơi lò rượu Chợ-lớn Bình-lấy.

Pháp-Việt Khách-lưu

(HÔTEL DE FRANCE)
N° 157 Rue Catinaï Saigon
HUYNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính cùng quý ông qui bà ra tới là chủ tiệm ngũ Nam-hồng Phát Saigon, nay tôi cũng làm quản lý tiệm ngũ Pháp-việt khách-lưu số 157 đường Catinaï, tôi mới sửa lại cho vừa ý qui ông và qui bà, phòng rộng mát, sạch sẽ, có đường sáng, ván gỗ, nước trà và có chỗ tắm gội thong thả, xin qui ông qui bà hừa dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lưu mà nghỉ thì tôi sẵn lòng tiếp rước qui ông qui bà luôn luôn.

Giá tiền phòng
Ngoại hạng 24 giờ \$160
Hạng nhứt 24 " 1 40
" nhì 24 " 1 20
" ba 24 " 1 00

TRẠI THỢ-MỘC CHẤM VÀ CẮN

Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Tại chợ Hải-hiến, đường Abattoir

Trại tôi đứng toàn cầm-lái, trác, gõ đong các mốp theo kiểu kim thời.

Trại tôi cầm-thạch, thành cầm hay không cầm gỗ liễn bốn kiểu.
Trại tôi cầm-thạch, thành cầm hay không cầm gỗ liễn, bốn trụ, một trụ.
Bàn lâu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn viết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cầm hay chạm vàng ba, hai, một, vắn, vắn.
Qui ông muốn đặt xin gọi kiểu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đố có sẵn.

LỜI RAO

Kính lời cho Lục-châu và chư vị dùng rượu đặng rõ: kể từ ngày những một tháng Juillet 1919, thì những người khách-trú và An-nam đặt rượu tại Nam-kỳ sẽ thời bán rượu của công-xý Langsa nữa, chỉ lo bán rượu nẹp của mình đặt theo cách thức của An-nam thờu giờ,

THƯƠNG TRƯỞNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

CÁC VẬT THỦ SẴN	CÁN TA	GIÁ BẠC
Củi ló	Thước chường	1.50 tới 2.00
Cây trám 0=45 tới 0=50	một tạ	0.80
Cây đề nhuộm	vàng lợi	2.00
	đỏ	2.50
Gạch tiêu		1.50
Gạch Bắc-kỳ	một muôn	85.00
Gạch Hồng-mao	một ngàn	130.90
Gạch xi-măng	một trăm	150.00
		6.30
Đầu khâu	đặc hạng nhứt	6.50
	đặc hạng nhì	200 tới 300
Cao-su	hạng nhứt và hạng nhì	20 " 30
		Nominal
Vôi bột		0.95
Vôi cục Bắc-kỳ	100 kil.	1.35
Sáp ong	60 kil. 4	70 " 85
Heo sống	100 kil.	27 " 33
Dừa khô	68 kil.	8.00 " 10.00
		10.00 " 11.00
Sừng	bò	27 " 29
	nai	27 " 29
Bông	không hột	60 kil. 400
	còn hột tụy hang.	63 " 420
Tôm khô không vỏ, hạng nhứt		60 " 400
	hạng thường	25 " 35
Tôm khô còn vỏ	68 kil.	20 " 25
Vàng nhưa, số 1	60 " 400	130 " 1.30
" số 2		100 " 130
Nhựa sơn chưa lọc		25 tới 27
Đầu phụng		5.00 " 6.00
Hột sen	60 kil.	5.00 tới 10.00
Đầu cá	65 "	10 " 9.00
Mỏ heo	100 "	25 " 30.00
Đầu phụng	65 "	17.00 " 19.00
Đầu dĩa	60 " 400	2.50 " 3.00
Cải Cao-mén		2.50 " 4.00
Đầu khô Nam-kỳ	60 kil. 400	1.80 " 1.90
Bắp trắng	100 kil.	2.70 " 2.80
Bắp đỏ		28 tới 36
Cau khô	75 kil.	40 " 42
Da	trâu	39 " 41
	nai	41 " 42
Hở tiêu	có giấy	35 " 36
	không giấy	29 " 30
Tiền so có giấy		18 " 20
Khô tra		5 " 7
Mây sợi		65 "
Ngôi móc	một ngàn	35 "
Ngôi ống		35 "
Ngôi Bắc-kỳ	một ngàn	35 "
Bong bóng cá	60 kil. 400	220 tới 300
		150 " 220
Tơ	hạng nhứt	30 " 50
	hạng nhì	30 " 40
Mũi	Tanchâu	360 " 400
	Batri-Mucay	60 kil. 400
	100 "	360 " 400
		3 " 16

RƯỢU THUỐC HIỆU LA QUINA GENTIANE

Của Ti-viên Saint-Paul báo chế. Là một thứ rượu bổ làm cho con người đặng trường thọ. Những người nào muốn đặng trường thọ mà những khi nào đương nung bệnh hoặc chỉ, thì phải uống thứ rượu Quina Gentiane này mỗi ngày 1 ly nhỏ trước khi ăn cơm.
Thứ rượu bổ này theo chế đã đặng hơn 650 năm rồi bởi tay ông Dom Manoel là thầy tu tại Fabraye de san-Paulo việc.
Trong cả hoàn cầu đều dùng nó vì các danh sư đồng dâng nó cho bệnh uống. Nhất là các xứ nóng mà thì hay dùng nó.
hC6 an trong các tiệm hàng bán.

IA-DONG MAT-XAY
à EN

Từ địa xứ địa

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty
(Hàng Annam)
Số 7, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Đông-đương Yên-định Công-ty)

Tư-bản: 6.000.000 fr.

Chính-sở Công-ty tại PARIS

Sở-Cai-trị và công-xưởng tại HANOI

Đặc-điền trồng thuốc lá tại **KIM-XUYỀN và VÂN-KHE**

Hiện có những thứ sau này gửi bán trong các hiệu:

**XI-GÀ.
NINA.**

Thuốc chữa vẩn:

COQ (Con gà)

Thuốc vẩn:
FAVORITES.

MÉTROPOLES

vấn vẩn

Và thứ thuốc lá vẩn, chiếu khách, hiệu

PAGODE (Cái chùa)

KHOẢNG CHẤT THỦY
(Kể các nước tiên tiến)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán ngoài nước: Tại các địa phương, bệnh đau bụng-quai, bệnh Phóng xạ, bệnh...
 Trị bệnh đau gan và bệnh đái...
 Trị bệnh thương hàn, trường...
 Mọi các chứng về dạ dày, khi mua phải chỉ cho rằng...
 Mọi nước các nước muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIỂU TÊ

DEL VICHY-ÉTAT là nước tự nhiên trong nước suối tự nhiên...
 Có hộp và có vỏ.

PASTILLES VICHY-ÉTAT Mọi khi ăn cơm rồi uống chừng 2-3...
 hoặc (thứ để tiêu hóa).

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để giúp việc...
 (Mọi chi tiết...)

GRAVURE

SUR MÉTAUX ET MARBRES

TIỆM KHẮC CON DẦU
CORDONNERIE. — CHAPPELLERIE
Tonkinoise

TIỆM ĐÓNG GIÀY

Tại một lớp thêm một Tiệm đóng giầy sẽ bán nón theo kiểu Langsa tới có commandé đủ các màu da, chũm qui và muốn dùng xin cứ viết thư cho tôi mà lấy mẫu da và lấy (Catalogue) mà coi kiểu có giá cả hẳn hoi.

* Vì nào muốn mua gì sẽ có giá riêng xin viết thư thường nghị.

NGUYỄN-CHI-H A.

87 Rue Catinat, Saigon.

Cách làm mau 1° tiên

Viết thư cho Hãng Annam, Hào-vinh Công ty, 146 bis Rue Lefebvre, bưu gởi contre-remboursement (cách tiền tráo của lãnh coi nhà đây thép) một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lô-Tiên, tất nhất trong gói Đồng đươg, giá là mười lăm đồng (15 \$ 00) mà thôi. Vở bán lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cái (9 \$ 20) — mỗi ve tới 50, một trăm ve tới 5 đồng bạc.

Bán một hộp tới 5 đồng bạc, mười hộp tới năm chục, một trăm hộp tới năm trăm đồng bạc!

Viết thư đi, đừng bỏ qua dịp làm tiền, đồng làm. Bằng đầu tới, tới tới nhiều, bán buôn quen thói, than giầu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ. — Từ từ ngày nay một trăm người nào gởi thư đến mà mua dầu trước, Hãng Annam Hào-vinh Công ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xấp xỉ một ký thật, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne), tất nhất trong gói Đồng-Đươg hay là một ve dầu thom Essence pour Lotion: Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đi một lít các thứ (dầu thơm ấy), này thích ai muốn thử nào cũng được!

Hãy viết thư mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm tiền uống làm!
Hãng Annam, Hào-vinh & Co.
146 bis Rue Lefebvre Saigon
Kính đôn.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THUỐC HỮU LẠ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương y GUILLET

Từ năm mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đươg của ông lương y GUILLET lấy làm thuốc hiệu trong những bệnh HƯ PHẾ, đau trong TÍ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÁNH, ĐAU MÌNH, NÉT VỎ DA, hoặc CHỐI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DÀI, BỊNH CƠM, CHỈ CHỐC NGOÀI DA và bệnh có...
TRƯỜNG LẠI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rõ tên và rất hiệu nghiệm làm cho HUỆY RA TINH KIỆT. Những bệnh các BỐI ĐÀM hay là MẶT phật ra thì uống nó bấy lâu.

Bất kì thuốc trị đăm nào mà không có dấu hiệu tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỐ
nữ cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của ông lương y Guillet.

Đành chỗ trở thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, một hàng bán các y sinh, đường GARELLE 51 ĐERBAIN môn tại số 1, ở tại ở thành PARIS.

VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHƯƠNG HIỆU TÊN NÀY

CÓ MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐỐC SÙNG VÀ DAN XE MÁY
TẠI THÀNH St-Étienne
Mà thôi

Mons F. NICHEL, CAFFORT Successeur ở đường Catinat số 36
SAIGON

Có bán SÙNG
đồ chơi và đồ hiệu. M.
THUỐC, DAN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NÚ-TRANG. Đồ để tết lại giá rẻ

Lưu-Chú muốn mua vật chi thì xin đi thư như vậy:
M. F. NICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

certifié le tirage au
Mille vingt sept le 20 juillet 1919

Saigon — Imp. de l'Union
L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-ĐUÀ